

Stads arrangement

Eindverslag

Initiatieven en
resultaten om
de binnenstad
van Steenwijk
vitaal te
houden

Inwoners zijn verbonden
met hun 'Steenwieker toorn'

**Forse stappen in de
ontwikkeling van museum**

Entree van binnenstad
nog aantrekkelijker

**Bioscoopfunctie belangrijk
voor vitaliteit**

Inhoud

- 1 Inleiding
- 2 Stimuleren investeringen initiatieven private sector
 - 2.1 Stadscafé en stadscheques
 - 2.2 Steenwijker toren
 - 2.3 Toelichting bij straatnaamborden
 - 2.4 Corso-promotie in lege etalage
 - 2.5 Streetart
 - 2.6 Energiebewust
 - 2.7 Groen in de binnenstad
- 3 Aanbodstructuur en leegstand
 - 3.1 Wijziging prestaties arrangement
 - De tuinen van Steenwijk
 - Subsidieregeling stimuleren vitaliteit binnenstad Steenwijk
- 4 Toeristische potentie
 - 4.1 Aanstellen kwartiermaker museum
- 5 Ruimtelijke kwaliteit
 - 5.1 Aantrekkelijke verbinding tussenstation en binnenstad
 - 5.2 Street art in de openbare ruimte

Inleiding

In samenwerking met de provincie Overijssel is een stadsarrangement opgesteld, met als doel de binnenstad van Steenwijk vitaal te houden. De subsidieaanvraag is op 21 oktober 2020 ingediend en op 4 maart 2021 is de subsidieverleningsbeschikking ontvangen. We zijn trots op de geleverde prestaties die we met inzet van dit arrangement hebben gerealiseerd. Het heeft ondernemers en inwoners geactiveerd en geleid tot mooie initiatieven en resultaten.

We hebben voorafgaand en tijdens de uitvoering van het arrangement de samenwerking met de provincie gewaardeerd. De uitvoering heeft om meerdere redenen vertraging opgelopen en we zijn de provincie erkentelijk dat onze verzoeken tot uitstel zijn gehonoreerd. De uitvoering nam meer tijd in beslag, door o.m. de coronacrisis en de extra begeleiding die nodig was om bepaalde afspraken uit te kunnen voeren. In dit eindverslag gaan we in op de bereikte resultaten.

Het stadsarrangement heeft geleid tot mooie initiatieven en resultaten

2 Stimuleren investerings initiatieven private sector

Het idee om de markante toren van Steenwijk onder de aandacht te brengen heeft de publieksprijs gewonnen

2.1 STADSCAFÉ EN STADSCHEQUES

Op 3 november 2021 is een stadscafé georganiseerd waar veel bezoekers¹¹ op af kwamen. Inwoners zijn trots op hun (binnen)stad en er zijn ruim 30 ideeën ingediend om de stad aantrekkelijker te maken. Deze lijst is teruggebracht tot 7 concrete voorstellen, die elk beloond zijn met een stadscheque van € 2.500. Via (sociale) media zijn deze voorstellen gepresenteerd, waarna digitaal kon worden gestemd. Het voorstel met de meeste stemmen, de publieksprijs, werd beloond met de verdubbelaar van € 5.000. Het stadscafé, de stemming, en de publieksprijs hebben veel publiciteit én betrokkenheid van inwoners en ondernemers opgeleverd. De uitvoering door de initiatiefnemers liep in veel gevallen niet vanzelf. De gemeente heeft capaciteit beschikbaar gesteld om de ideeën uitgevoerd te krijgen.

2.2 STEENWIJKER TOREN

De torenwachters, een groep vrijwilligers verbonden aan het stadsmuseum die de toren openstelt voor beklimmingen, hebben veel ideeën ingediend om de markante toren van Steenwijk onder de aandacht te brengen. Dit initiatief heeft de publieksprijs gewonnen en toont daarmee aan dat inwoners trots en verbonden zijn met hun 'Steenwieker toorn'.

Deze ideeën zijn gecombineerd met een ander voorgedragen idee: het plaatsen van een camera bij het nest van de slechtvalk in de toren. In het najaar van 2022 zijn webcamera's in de nestkast geplaatst. In 2023 is een beeldscherm in de hal van de toren geplaatst. Na realisatie van de internetverbinding zijn de beelden vanaf begin 2024 voor iedereen toegankelijk.

In één van de deuren in het trappenhuis is een raam gemonteerd. Zo kunnen de vijf klokken die tot dan toe onzichtbaar waren, worden bekeken door het publiek dat de toren beklimt. Tot slot zijn beachflags aangeschaft (in de huisstijl van het Nationaal Park Weerribben-Wieden), zodat op een professionele wijze zichtbaar is of de toren is opengesteld voor beklimmingen.

2.3 TOELICHTING BIJ STRAATNAAMBORDEN

Het stadsmuseum Steenwijk heeft een plan ingediend om in 13 straten de straatnaamborden te voorzien van een verklarende tekst. Inwoners en bezoekers krijgen zo meer informatie over (de historie van) de stad. Na plaatsing van het eerste bord medio vorig jaar zijn ook alle andere borden opgehangen.

¹¹ Vanwege corona is er maar één stadscafé georganiseerd, in plaats van de in het arrangement genoemde aantal van 4.

7 concrete voorstellen, elk beloond met een stadscheque van €2.500

Straatnaamborden met informatie over (de historie van) de stad

2.4 CORSO-PROMOTIE IN LEGE ETALAGE

Er is een stadscheque verstrekt aan de Vollenhoofse Vereniging voor Volksvermaken, organisator van het bloemencorso Vollenhove. De vereniging had een plan ingediend om in een lege etalage in de binnenstad van Steenwijk het corso van 2022 te promoten. Dit pand (de voormalige Scheer en Foppen winkel) op de hoek van de Kalverstraat en de Woldpromenade, wordt gesloopt om ruimte te maken voor woningbouw. Deze tijdelijke invulling van de etalage heeft bijgedragen aan een positieve beleving van de stad én promotie voor het corso.

2.5 STREETART

Aan Steenwijk Vestingstad, de ondernemersvereniging van de binnenstad, is een cheque verstrekt voor het realiseren van streetart in de openbare ruimte. In 2023 heeft kunstenaar Remko van Schaik een kunstwerk gemaakt met een knipoog naar de rijke historie van de vestingstad. De commissie Beeldende Kunst van de gemeente Steenwijkerland is betrokken geweest bij het ontwerp en heeft haar goedkeuring gegeven. Doel van het idee was om het plein nog meer te betrekken bij het centrum en aan te laten sluiten bij de vestingsfeesten die in de zomer worden georganiseerd. Dit is goed gelukt, alleen al gezien het aantal selfies dat op deze plek is genomen. Inmiddels is het kunstwerk door toedoen van weer en wind weer verdwenen.

2.6 ENERGIEBEWUST

De maatschappelijke aandacht voor het energievraagstuk is groot. We waren dan ook blij met het idee van een inwoner om, samen met het infopunt 'Duurzaam doen Steenwijk' (zie ook www.duurzaamsteenwijkerland.nl), energieverbruik meer inzichtelijk te maken. Het plan was om energie op te wekken met een fiets en zo het verbruik in beeld te brengen. Omdat het plan technisch niet uitvoerbaar bleek, kon de cheque uiteindelijk helaas niet worden uitgekeerd.

Plein nog meer betrekken bij het centrum

Veel ideeën hadden betrekking op meer groen in de binnenstad

2.7 GROEN IN DE BINNENSTAD

Veel van de binnengekomen ideeën hadden betrekking op het realiseren van meer groen in de binnenstad. Deze ideeën waren niet alleen sfeerbevoorrend, maar leverden tevens een bijdrage aan het tegengaan van hittestress. De cheque is in 2024 ingezet als co-financiering bij het plaatsen van plantenbakken van cortenstaal in de Onnastraat.

Aanbodstructuur en leegstand

3.1 WIJZIGING PRESTATIES ARRANGEMENT

Vanwege de coronacrisis is het prestatiesarrangement in overleg met de provincie en Stichting Steenwijk Vestingstad op onderdelen aangepast. Zo is er geen haalbaarheidsstudie uitgevoerd voor het realiseren van een city outlet en is de afspraak om leegstaande panden en etalages op een creatieve wijze in te vullen komen te vervallen. Er was geen draagvlak bij marktpartijen en pandeigenaren om tijdens de crisis panden beschikbaar te stellen en/of onderzoek uit te voeren. Dit gold ook voor de oorspronkelijke afspraken rond het stimuleren van a) initiatieven voor transformatie en concentratie en b) ondernemerschap retail. In overleg met de provincie zijn deze prestaties vervangen door:

- het opstellen van de visie deelgebied binnenstad West: 'De tuinen van Steenwijk',
- Sudisidieregeling stimuleren vitaliteit centrum Steenwijk.

DE TUINEN VAN STEENWIJK

In een deel van de binnenstad (Kalverstraat, Gasthuisstraat, Kornputsingel en Woldpromenade) deden zich veel ontwikkelingen voor. Belangrijke katalysator vormde de realisatie van het museum in het Spijkervetpand aan de Kalverstraat. Het onderzoeksbureau DtnP heeft in 2022 de visie voor dit deelgebied opgesteld en afgerond. De visie was een grote stimulans en uitnodiging aan eigenaren om met de ontwikkelingsrichting aan de slag te gaan. Een aantal eigenaren heeft deze handschoen opgepakt en de gemeente heeft het verdere proces gefaciliteerd. Dit heeft o.m. geleid tot het indienen van een subsidieaanvraag "impulsaanpak winkelgebieden". Helaas is deze subsidie door het Rijk niet gehonoreerd.

Helaas is de subsidieaanvraag 'impulsaanpak winkelgebieden' door het Rijk niet gehonoreerd

SUBSIDIEREGELING STIMULEREN VITALITEIT
BINNENSTAD STEENWIJK

De retail, leisure en horeca in de binnenstad van Steenwijk staan onder druk. Dit heeft invloed op het functioneren van de binnenstad, omdat het hier gaat om economische dragers. De coronacrisis heeft deze ontwikkeling nog eens versterkt. Retail, leisure en horeca zijn sectoren die met hun recreatief winkelfprofiel belangrijk zijn voor de binnenstad van Steenwijk. Een sterk recreatief winkelfprofiel zorgt voor bezoekers, beleving en bestedingen. Met een regeling zijn eigenaren van bedrijfspanden gestimuleerd om te investeren in hun vastgoed en zo de binnenstad aantrekkelijk en vitaal te houden. Er zijn in totaal 3 aanvragen binnengekomen en 2 subsidies verstrekt. De eerste was de subsidie aan bioscoop Luxor. Met deze subsidie kon de leegstaande bioscoop weer nieuw leven worden ingeblazen. Een bioscoop heeft een belangrijke functie voor de vitaliteit van de binnenstad. De verstrekte subsidie kon op veel draagvlak rekenen vanuit de samenleving. Recente cijfers laten zien dat de bioscoop zeer levensvatbaar is. Een tweede subsidie is verstrekt voor opknappen van een leegstaand (horeca)pand dat is getransformeerd tot retail. De nu daarin gevestigde winkel functioneert goed en is een aanvulling op het straatbeeld. Een derde aanvraag is nog steeds in behandeling. De aanvrager heeft beroep ingesteld tegen de hoogte van de subsidie en is in afwachting op de behandeling en uitspraak door de Raad van State.

Een sterk
recreatief
winkelfprofiel
zorgt voor
bezoekers

Een bioscoop
heeft een
belangrijke
functie voor de
vitaliteit van
de binnenstad

4 Toeristische potentie

4.1 AANSTELLEN KWARTIERMAKER MUSEUM

Een haalbaarheidsonderzoek naar het toekomstperspectief van de drie musea in Steenwijk (het Stadsmuseum Steenwijk, Kermis- en Circusmuseum en Hildo Krop Museum) wees uit dat een nieuw museum kansrijk is. In februari 2021 is een kwartiermaker aangesteld die verantwoordelijk is voor:

- De coördinatie van het gehele inhoudelijk concept;
- De opzet van een nieuwe museumorganisatie en opzet van de programmering;
- Het ontwerp- en realisatietraject (schetsontwerp tot definitief ontwerp, Programma van Eisen en dekkingsplan);
- Verbinden stakeholders, creëren draagvlak en de verhalen/erfgoed zichtbaar maken.

In 2021 is onder leiding van de kwartiermaker een masterplan ontwikkeld voor een nieuw museum. Het masterplan is bij diverse belanghebbenden (museumbesturen, vrijwilligers, culturele instellingen, ondernemersverenigingen en de Stichting Weerribben-Wieden) met enthousiasme ontvangen. De gemeenteraad heeft positief geadviseerd over het vervolg en de aandacht voor de exploitatie en alternatieven. Dit heeft geleid tot het opstellen van twee scenario's o.l.v. de kwartiermaker:

A Museum in de Spijkervetstel en een deel in de panden aan de Markt;

B Museum in de Spijkervetstallen + nieuwbouw Gasthuisstraat.

In 2023 heeft de gemeenteraad ingestemd met de realisatie van het nieuwe museum volgens scenario B onder voorwaarde dat de benodigde grond voor realisatie van het poortgebouw geworven kon worden. In het najaar moest de conclusie worden getrokken dat de realisatie van het poortgebouw niet mogelijk is en financieel gezien ook niet te verantwoorden. De opdracht is derhalve bijgesteld: het realiseren van het nieuwe museum in compactere vorm in de Spijkervetstallen in combinatie met een nieuwe bibliotheekfunctie in de panden aan de Markt en Onnastraat. Uit onderzoek is gebleken dat de realisatie van zowel het nieuwe museum als de herhuisvesting van de bibliotheek op basis van het benodigde programma mogelijk en financieel haalbaar is.

Gedurende de looptijd van het stadsarrangement zijn er door de kwartiermaker forse stappen gezet voor de ontwikkeling van het museum. De kwartiermaker rondt de opdracht af in 2025. De laatste werkzaamheden die de kwartiermaker zal uitvoeren, zijn

- Afronden ontwerp inhoudelijke museumprogrammering;
- Coördinatie van de werving van een museumdirecteur in samenspraak met zowel de gemeente als het fusiebestuur voor de nieuwe stichting. De opdracht van de kwartiermaker stopt zodra een nieuwe directeur is geworven en aan de slag is.

Realisatie van nieuw museum en herhuisvesting bibliotheek is haalbaar

Nieuw museum in compactere vorm in de Spijkervetstallen in combinatie met een nieuwe bibliotheekfunctie in de panden aan de Markt en de Onnastraat

Ruimtelijke kwaliteit

5.1 AANTREKKELIJKE VERBINDING TUSSEN STATION EN BINNENSTAD

Met Steenwijk Vestingstad, inwonersvereniging Binnen de Veste en een omgevingspsycholoog is een belevingsconcept ontwikkeld. Dit betreft een route van het station naar de binnenstad die je nieuwsgierig maakt en verleidt om de stad te bezoeken. Het concept is uitgewerkt in een basisvariant (wat is minimaal nodig om de route vorm te geven en om de binnenstad te vinden) en een belevingsconcept. Met name de entree van de binnenstad (het pleintje bij de bioscoop) liet in de route te wensen over. Het was een klein gebied met beperkte ruimtelijke kwaliteit, hekjes en zebrapaden die niet aansluiten op de route. Het verbeteren van de entree was dan ook prioriteit. Inmiddels is het plein (als laatste activiteit van het stadsarrangement) heringericht en is een aantrekkelijke entree ontstaan.

Een route van het station naar de binnenstad die je nieuwsgierig maakt en verleidt om de stad te bezoeken

Herinrichting van het plein heeft geleid tot een aantrekkelijkere entree

5.2 STREET ART IN DE OPENBARE RUIMTE

Het project streetart heeft een aantal mooie resultaten opgeleverd, met name in de Kalverstraat. Op twee gevels in deze straat is streetart aangebracht met een verwijzing naar de in Steenwijk geboren beeldhouwer Hildo Krop.

Het stadsarrangement is een waardevolle aanzet gebleken voor de gezamenlijke investeringsagenda, dat onder meer heeft geresulteerd in een forse financiële impuls van de provincie voor het Gedempte Steenwijkerdiep.

Street art
heeft een
aantal mooie
resultaten
opgeleverd

Colofon

Uitgave
gemeente Steenwijkerland
Postbus 162
8330 AD Steenwijk
www.steenwijkerland.nl
info@steenwijkerland.nl

Fotografie
Teresa Jonkman
Wilbert Bijzitter - pagina 6 (Streetart)
Marketing Oost - pagina 13

Vormgeving
jonkmanvorm.nl (BNO)

April 2025

